

vacie aktivity zamerané na environmentálnu oblasť, metodológiu flexibilného vzdelávania a tiež tvorbu a manažment projektov. V súčasnosti beží aj dištančný internetový kurz *Environmentálne manažérstvo z európskej perspektívy*, ktorý ma podobný cieľ ako mobility projekt – prispieť k zvýšeniu zavádzania systémov environmentálneho manažérstva v malých a stredných podnikoch na Slovensku.

Katarína Slezáková

Reč kamenných obrov

Dušan Hovorka, Jozef Michalík: **O čom hovoria naše vrchy. Geológia pre každého.** Edícia Svet vedy. VEDA, vydavateľstvo SAV Bratislava, 2001, 276 s.

“Kamenné stránky skalnej kroniky našich pohorí naďalej znejú pradávovými eposmi, ktorým zatiaľ ešte stále rozumíme len z malej časti. Neraz ako nevedomé deti len obdivujeme krásu a pôsobivosť tajomných odkazov, ktorých význam nám však beznádejne uniká. Tých niekoľko spoľahlivo rozlúštených hieroglyfov prehlušuje dunivé echo neznáma...”

“Čítanie neznámych stránok kamenej kroniky Zeme patrí k najzávratnejším dobrodružstvám, aké môže človeku poskytnúť len poznávanie veľkolepých tajomstiev prírody”.

Tieto myšlienky nádeme na prvých stránkach publikácie **O čom hovoria naše vrchy**, ktorá vyšla ako prvý titul novej edície knižných monografií s označením Svet vedy. Edícia začína problematikou abiotickej prírody, čo naznačuje aj podtitul – Geológia pre každého. Autormi knihy sú významní slovenskí odborníci z oblasti geovied, ktorí sa ve-

decko-popularizačnej činnosti venujú už viac rokov. Geológia a všetko, čo k nej patrí, je pre mnohých ľudí veľkou neznámou. Práve v tejto knihe, ktorá sa číta ako napínavý a veľmi zaujímavý román, sa autori usilujú o priblíženie “veľkej” geológie bežnému čitateľovi a ponúkajú mu poznávanie zemskej kôry a geologickej stavby Západných Karpát prostredníctvom odkrývania tajomstiev zakliatych v bralnatých veľikánoch slovenských pohorí.

Text knihy je členený do 18 hlavných kapitol a uzatvára ho 19. kapitola nazvaná Niečo ako epilóg. Poslednou časťou je pomerne stručný zoznam literárnych zdrojov. Vnútna štruktúra knižného diela je netradičná. Pod zaujímavými a pútavými názvami hlavných kapitol (*O čom mlčí Minčol, Tajomstvá Volovca, Poklady spod Kojšovej hole, O kráľoch slovenských vrchov, Železník, naskrze nie rozprávkový, Žeravá minulosť Klokoča, Svedectvo vrchu Žiar, Skalné trezory Choča, Objavy pod Kresanicou, Kamenné archívy Vršatca, Čo taja steny Muráňa, Čo skrývajú stránne Klaku, Z pamätí Babej Hory, Chladnúce útrobky Poľany, O zabudnutej sláve Devínskej Kobyle, Rozprávanie Sívej Brady, Naša Zem, domov nás pozemšťanov*) sú umiestnené kvalitné a oku lahodiace farebné fotografie korešpondujúce s textom. Spolu s veršami slovenských aj svetových básnikov, v ktorých tiež rezonuje nosná téma tej-ktorej kapitoly, navodzujú atmosféru a iste sa stanú akýmsi prvým lákadlom potenciálneho čitateľa. Aj priliehavo a pútavo nazvané podkapitolky bližšie špecifikujú a rozvádzajú vždy jednu ústrednú tému. Kvalitu knižného diela znásobuje množstvo prevažne farebných obrázkov a kresieb. Snáď len pozorné oko dobrého znalca slovenskej krajiny postrehne nesprávny popis pod niektorými z nich (napr. lávový prúd so stĺpovitou odlučnosťou sa nachádza pod hradom Šomoška, nie pod hradom Šiator – s. 181, na s. 211 nie je Sivá Brada, ale Dreveník, na s. 199 sú meandre Dunaja, nie Moravy).

Cez známe aj menej známe vrchy

ožíva neživá krása Slovenska. Čitateľ sa dozvedá o hlavných geologických procesoch, ktoré hýbu našou Zemou a v chronologickom slede, aj o všetkých udalostiach, ktoré viedli k vytvoreniu dnešnej tváre slovenskej krajiny. Znovu búši pred jeho očami príboj pravekých morí do dávno zaniknutých skalných pobreží, po starých, už neexistujúcich piesočnatých či vápnitých morských dnách sa zasa pohybujú dávno vyhynuté živočíchy, v hĺbkach už vychladnutých masívov klokoce žeravá magma a k oblohe sa opäť dvíha dym z dávno vyhasnutých sopiek. Treba sa len pozorne začítať a dobre počúvať rozprávanie kamenných obrov.

Čo ma na tejto knihe najviac zaujalo? Predovšetkým pomerne ľahký a prístupný štýl, poetické uvádzanie jednotlivých kapitol, časté kladenie otázok a hľadanie odpovedí na ne, snaha o detailné objasnenie odborných pojmov, ako aj určitá voľnosť myšlienkového nazerania, ktorá súvisí s hlbokými odbornými znalosťami a skúsenosťami obidvoch autorov. Publikácia je čítaním pre každého, kto chce pochopiť zákonitosti fungovania našej Zeme, na základe ktorých vznikla aj súčasná tvár Slovenska s takými fenoménmi, ako sú travertínové skalné mestá, paleontologickými nálezi preslávené lokality Sandberg a Štokerauská vápenka, množstvo minerálnych prameňov, ložísk nerastných surovín, najmladšia sopka Slovenska Púťikov vršok a mnohé ďalšie.

Kniha je určená širokému spektru čitateľov, predovšetkým vysokoškolským študentom prírodovedného zamerania, pedagógom, pracovníkom múzeí, osvetovým, ale aj vedeckým pracovníkom – negeológom, ktorí chcú lepšie poznať geologické zaujímavosti Slovenska. Iste ju ocenia aj mnohí stredoškolskí študenti, ktorí sa zaujímajú o štúdium geológie na vysokej škole.

Mária Bizubová